

Hooaeg 1987/1988

Protokoll nr.2

22.veebruar 1988.a.

Päevakorras: "Maskeraad Ungrus" läbivaatus

Kohal olid sm-d: A.Mikk, E.Spriit, L.Pihlak, L.Tallo, A.Sõber,
A.Liives, V.Ojakäär, J.Rent, P.Palm, V.Pähn, ~~MYOHEKY~~
L.Tammel, S.Nõmmik, Ü.Millistfer, A.Dorbek, H.Sallo,
I.Aarelaid, J.Mikkel, V.Vurm, T.Kilgas, E.Renter,
A.Kollo

Sõnavõttud:

- E.Spriit - Oleme töötanud ettenähtud ajagraafikus. Oleme lootuses, et etenduse tempo läheb pidevalt kiiremaks.
- L.Tammel - Kahju on osatäitjatest. Loginad küll jäävad esietenduseni ja paranevad. Osa tegelasi üllatas meeldivalt. Tükil aga puudub missioon. Poolik tunne, tükki ennast ju pole. Kui mängiks mingi isetegevuskollektiiv, siis ehk sobiks, aga "Estonias", kus on haritud publik, leiab, et on pahasti.
- E.Renter - Etendusest nägin lõpuosa. Kunstnikutöö on korda läinud. Särva, hele, vaimukas.
- I.Aarelaid - reavaatajana olen nõus Tammeliga. Alaline publik võtab tüki vastu negatiivselt. Maarahvas aga tuleks vaatama. Publiku puudust ma ei kardaks, küll aga tuleb vastu võtta nõudlikuma publiku teravat kriitikat.
- J.Rent - See otsus, et võtta lugu kavasse, ei olnud õigesti vaetud. Muusikaliselt see lugu ei vasta sellele, mis peaks olema rahvusteatri repertuaaris. Lavastulikult on aga tore, vaimukaid leide.
- A.Sõber - Me läheme oma aruteluga vales suunas. See jutt oli omal kohal siis, kui lugu kavasse võeti. Praegu pole selleks enam õige aeg. Tegemist on originaaloo-

minguga. Kuigi etenduses kõik veel ei haaku. Lavastuses pole veel paigas sisemine rütm ja tempo. On aga palju toredat lavastuses ka. Ei näe siin midagi kriminaalset.

H.Sallo - Olen keeletu. Olen 23 aastat teinud seda žanrit, praegu on seda direktori juttu väga valus kuulata. Lavastajast on füüsiliselt kahju. Vale on see, et siin majas ei huvita see žanr kedagi. Eri Klas oli see, kes nõudis tüki kavasse võtmist. Kohutava pingutusega oleme seda teinud 3 kuud, aga tükki ei sünni. Imetlen Väino Puurat. Tohtu samm edasi teatriteel praeguses vormis, aga mida me talle pakume!?

A.Kollo - Olin üks vihasemaid vastaseid, kui seda tükki taheti kavasse võtta. Praegu asi parem. Tekst tunduvalt tugevam, kui näiteks "Luxemburgis". Osa näitlejaid on teistest tunduvalt madalamal tasemel. Üllatab muusika kokkupanek. Milleks mõnel pool teksti taustaks on muusika pandud? Segab. Ma ei saa aru aga Sõbra mõttest. Milleks siis kunstinõukogu on, kui nagunii on on juba kõik ette otsustatud. Tuleb siis hääletada.

S.Nõmmik - Ehk võiks teha Broodwey süsteemiga? Proovida provintsis mõned etendused, siis töötada ümber. Tundus, et kujundus/muusika/lavastus kisuivad lahku. Kattuvad ainult naivistlik kujundus ja Mait Agu liikumine. Spriidi töö lavastajana oli hea - asjalik, rahulik, arukad märkused. Võiks olla näitlejatega julgem. Tükis on terve rida häid osatäitmisi. Kus aga siis on viga, et üldmuljet pole? Muusikat nagu oleks liiga palju. Juba I vaatuses on 26 muusikanumbrit. Ehk annab siit midagi teha?

W.Pähn - Kõrva jäi - muusikanumbrid tulid kohati üllatustena, mitte ~~ga~~ aga heas mõttes. Kokku jäi nõutu tunne. Ei oska anda hinnangut, ega ka analüüsida. Huvitavaid tegelaskujusid on mitmeid. Samas aga näiteks Kuslap - kui laulma hakkas, kukkus kohe rollist välja.

W.Vurm - Üksiknumbreid on toredaid muusikas, aga üldist muusikaliskujundamist ei ole. Asi mind ei rahuldanud. Tekstiliselt oli teistest kehvem Peetri osa.

A.Mikk - Tüki suhtes on praegu kaks arvamust: 1. Miks ta on repertuaaris. Praegu, jah, seda kavasse enam ei võtaks. 2. See, mis lavastusest on saanud. Enamus osatäitjaid

on toredad. Laulude tekstid tundusid aga teksti-
raamatut lugedes vaimukamad, kui lauldds. See ni-
milaul "Siin pärnade all" on nüüd tarbetu, sest po-
le ju seda pealkirja enam. Eriti põhjendamatu on
finaal. Kas vene madrused peavad jääma lavale pea-
le Peetri lahkumist? Migratsioon? Kujundus pole
muuga samas võtmes. Naiivne, irooniline. Muus osas
on tükk tehtud aga tõsiselt. Eero Spriiit on väga
raskes osas. Teinud on solistidega väga head tööd.
Mõned piasjad: kas Rosen jätab kübara pähe, kui
tsaar on toas? Peale suure karika tühjaks joomist
peaks Auguste-Sophie olema ju kápuli, aga siin see
ei mõju üldse. Kõige kehvem on aga ikkagi finaal.

E.Spriit - Me ei tihenud teadlikult opereti paroodiat. Nii ei
olnud autoritel mõeldud. Püüdsime naivismi võtta
mängutasemeks. Näiteks Kärvet mängib Peetrit gro-
teskis. Tema puhul on see ka ainuõige. Vaja oleks
tempot ja mängulusti. Kui panna nippe rohkem juurde,
~~xxx~~ tuleb veel suurem isetegevus.

A.Liives - Tüki kohta on olnud juttu palu, et on kehv. Miks
ta siis võeti kavasse? On ka ironiseeritud juba
linna peal. See "lauleldus" on aga tänu lavastajale
tulnud päris tore. Ma olen ~~nõutu~~ nõutu siinvalitseva
nõutuse pärast, et tükki ikka pole jne.

V.Ojakäär - Ma pole ühtegi asja kirjutanud nii kaua, kuiseda
siin. See käis 6 aastat. Libreto järgi sain ma aru,
et klassikalise opereti stamp on siin pahupidi.
Peategelased pole mitte Auguste-Sophie/Rosen. Siin
oleme pisut Spriidiga läinud teist teed. Opereti
armastus on naerata. Minu jaoks peategelased Ebu
ja Kusta ei täitnud muusikaliselt oma ülesannet.
I vaatus on tõesti liiga pikk. Mida võtta välja?
Ehk teab lavastaja? Kuslap kukub rollist välja
laulu ajal. tal pole ju kupleelaulja kogemust. üks
peamine kari on tal selles, et aktsent pole paigas.

E.Spriit - Tõepoolest - missiooni sel tükil ei ole. Püüdsin
panna sisse erinevate armastuste võrdluse - kui-
das ühiskond oma käitumismalliga mõjutab isegi
armastust (kasvatus, positsioon). Inimene peaks
olema vaba sellest survest ühiskonnas (Aug.-Soph.

ja Rosen) ja jõudma tunde vabaduse poole, mille kandjaks on siin Ebu/Kusta. See tükk pole tõesti "Vaikuse vallamaja". Panna aga tükile külge väe-
~~võimuga~~
~~võimuga~~ midagi, kasvõi migratsioon?! Siin Auguste-Sophie ja Rosen on subretipaar. Osatäitjate taseme vahe on liiga suur. Välja võiks jätta tsaari pildi laul. Ka Ebu laul "Ti-ri-li-li" pole sisuliselt vajalik. Osatäitjatest Taidla on veel poolel teel. Kuigi on juba väga palju läinud edasi.

V.Pähn - Kui püüda mahavõtmisega asja päästa. Autorid pole aga rahul osatäitmisega. Ehk otsida paremad näitlejad Ebu/Kusta osadele? Kas on aga õige tuua tükk välja, kui publiik ei saa asjadest õigesti aru? Ega taipa milleks miski on? Kokkuvõttes on see ju "Ugala" tükk. Finaal tõepoolest ei õigusta end. Ka lulutekst läks kaduma. Me praegu arutame siin seda, et teater ei ole oma ülesandega tulnud toima. Tuleks teha selgeks, mida teha?

Liives - Me pole taotlenudki Kalmani operettidele omast finaali. Kas aga ei pakuta kriitikaga praegu üle? Noored osatäitjad mõjusid soojalt ja värskelt. Ka rollide tasakaal ei olnud minu arvates rikutud.

A.Mikk - Meie, kui muusikateater ei tee praegu osa numbreid tasemel. Ka on mõned numbrid, mis ei vasta meie nõuetele. Midagi tuleb võtta välja. Loo välja tulemise suhtes aga muul ajal on raskusi. Siis saab see olla ainult sügisel. Ei pea ga tulema korraka välja kõik dublandid. Eriti, kui nad ei vasta tasemele (Kannelmäe).

A.Sõber - Lavastaja ja autorid las vaatavad, mida saab ära jätta. Tükk tuleks aga ikkagi publiku peal proovida. Oleme juba liiga kaugele läinud. Kahju, et noortepaar on esitustasemelt nii palju nõrgem.

H.Sallo - Ajaviitelisi tükke on palju raskem teha, kui tõsi-
 seid. Kultuuriministeriumis arutatakse, kuidas tõsta opereti taset. Mida aga teeme meie?

J.Rent - Me peame oskama näha oma vigu. Näteks näitlejate valik. Alguses oli ju Kusta rollis Tõnu Kilgas.

T.Kilgas - Ma ei nõustu tegema teist rolli, ega tulema hiljem sisse.

- H.Sallo - Inimesed hakkavad saalis nägema pisiastjugi, kui midagi on lahti. Näiteks - miks aiapiltides kord on purskkaev, kord mitte? On ta veeretatav?
- L.Pihlak - Põhimõte oli selline - Tuba on ja jääb samaks, aiapilt muutub iga kord.
- E.Spriit - Peaks proovima finaali lõpetada ilma muusikalise numbrita: lausega "Ehk oli see tsaari nali?" - Eesriie. Siis pärast aplausi, kui laval on kõik tegelased, laulavad koos finaalnumbri.
- A.Mikk - Igaljuhul tuleb proovida. Ehk mõjub nagu kunstidekaad.
- A.Sõber - Mida siis teha? 1. Lasta esietendusele? 2. Lükata sügisele? 3. Võtta päris maha? 4. Kohendada/muuta, mida võimalik? 5. Kasutada neid jäänud paari päeva, mängime mõne etenduse, siis paneme seisma?
- T.Kilgas - Anna edasi kõigi näitlejate palve - et etenduste ajal oleks pidevalt saalis mõni kunstinõukogu või direktsiooni esindaja. Lugu niimoodi laguneb juba kolmanda etenduse järel. Meil, näitlejatel on niisugust tükki väga raske teha.

Otsustati - Lubada esietendusele 26.veebruari

Kunstinõukogu esimees

A. Mikk
A.Mikk

Protokollis

Palm
P.Palm